І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 88. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ТРАВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 10, 1960 No. 88. VOL. LXVII.

ЗДА ПРОДОВЖУВАТИМУТЬ ПІДЗЕМНІ ПРОБНІ АТОМОВІ ВИБУХИ

Вашингтон. — Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті 7 травня повідомив пресу після конференції з президентом Айзенгавером, що ЗДА ще в цьому році будуть продовжувати атомові підземні пробні експльозії, щоб поліпшити спосіб продукції атомової енерґії і щоб справдити, чи можлива є та контроля підземних атомових вибухів, яку пропонують представники ССCР на конференції в Женеві. Ці пробні вибухи відбудуться в різних геологічних формаціях. Президент впевняв, що вони не даватимуть шкідливої для населення радіяції. Представники Комісії Атомової Енерґії заявляють, що в пробах не будуть вживати атомової зброї, і тому не порушена є мораторія для пробних експльозій атомової зброї. Ці самі урядовці твердять, що повідомлення про пробні атомові експльозії не має нічого спільного з конференцією „на вершинах", яка має незабаром відбутися в Парижі, ані-воно не є у зв'язку з атаками совєтського прем'єра Хрущова у зв'язку зі зістреленням американського літака на терені СССР. Члени Спільної Конґресової Комісії Атомової Енерґії твердять, що теперішня система, яку запропонували для контролі атомової зброї, не є вистачальна, бо при ній можна буде виконувати під землею атомові експльозії бомб, які є на 5 разів більші від тієї бомби, що її скинули на Гірошіму в 1945 році, і не можна буде викривати цих пробних експльозій, хоч вони матимуть силу 100,000 тонн вибухової матерії TNT. ЗДА продовжуватимуть свої атомові проби також і на те, щоб поліпшити методи виявлювання цих експльозій. В середу 11-го травня Женевська комісія має почати обговорювати американські пропозиції в цій ділянці. Спільна Конґресова Комісія Атомової Енерґії не є вдоволена з дотеперішніх нарад в Женеві на основі зізнань більше як 20 фахівців в конґресовій комісії, які з різних фахових становищ оцінювали женевські пропозиції і прийшли до переконання, що той проєкт не давав би повної ґарантії, що можна буде виявити всі пробні експльозії, навіть і ті найменші, доконувані під землею. Комісія оголосила свої завваги про контролю атомових пробних експльозій перед конференцією „на вершинах", бо ця справа має бути між головними темами цієї конференції. Спільна Конґресова Комісія Атомової Енерґії складається з 10-ох демократів і 8-ох республіканців, її очолює сенатор-демократ із Ню Мексіко Клінтон П. Андерсон, а містоголовою є конґресмен-демократ із Північної Кароляйни Карл Т. Диргем.

Звільнений із тюрми вбивник Троцького виїхав із Мехіка на Кубу

Мехіко Сиі. — Мехіканський уряд 6-го травня несподівано звільнив із тюрми вбивника Лева Троцького Жака Морнарда, який негайно відлетів на Кубу кубинським літаком, який на нього чекав. Морнард вбив Троцького 20-го серпня 1940 року і був за це засуджений до 20-річної тюрми, але влада не хотіла його звільнити після відбуття двох третіх кари, бо в'язень не співпрацював із судовими властями. Мехіканський суддя твердив після візити до Еспанії, що Монард — це еспанський комуніст Рамон Меркадор. Сам Монард подавав себе за сина бельгійського дипломата Жака Морнарда ван ден Дрешд і що народився в Персії. В тюрмі він говорив по французьки, але з бельгійським наголосом. Його випустили на три місяці вчасніше, щоб троцькісти не знали дати його виходу з в'язниці, і щоб не старалися його вбити на мехіканській землі. На Морнарда чекали два чехословацькі дипломати, які з ним відлетіли до Гавани. Монард вбив Троцького з наказу Сталіна, який на початку другої світової війни не хотів мати проти себе свого старого противника Троцького, якого він в 1929 році вигнав був закордон. Вбивник Троцького має чеський пашпорт і туди має виїхати.

ДО ЗДА ПРИБУВ Д-Р ЛЮБОМИР МАКАРУШКА

Ню Йорк. — На вівторок 10 травня ц. р., о год. 10 ранку був заповіджений приїзд до Ню Йорку кораблем „Юнайтед Стейт" видатного українського політичного діяча, колишнього посла до сойму у Варшаві від УНДО, кол. старшини УГА і І Дивізії УНА, члена Української Національної Ради, тепер вищого урядовця банку в Німеччині, д-ра Любомира Макарушки. Він приїздить в приватному характері, але відвідає під час свого перебування в Америці різні українські громади та їх центральні установи.

У Ню Йорку відбулись під кінець минулого тижня численні імпрези

Ню Йорк. — В минулу п'ятницю відбулось засідання Виділу Наукового Т-ва ім. Шевченка під головуванням його голови, проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького. Обговорювано головно святкування 100-річних роковин Шевченкової смерти в 1961 році з великою Академією-концертом у Ню Йорку 5-го березня 1961 року, та призначено Загальні Збори НТШ на день 24-го листопада ц. р. Водночас у тому самому будинку нараджувалась Комісія публікацій і інформації Українського Конґресового Комітету, під головуванням д-ра Матвія Стахова. — У п'ятницю вечером відбувся в Літературно-мистецькому Клюбі Авторський вечір Олега Лисяка, при чому він сам сказав про ґенезу своєї нової повісти, уривки з його творів читали пані Віра Левицька, Марія Лисяк та артисти Богдан Паздрій і Я. Пінот-Рудакевич. У минулу суботу весь день проходила в Українському Інституті Америки Конференція, присвячена справам української закордонної політики та уладжена Ген. Секретаріятом УГВР і „Прологом". Доповіді виголосили проф. Роман Смаль-Стоцький, Микола Лебедь, полк. Юрій Лопатинський, д-р Любомир Ортинський, проф. Лев Шанковський і мгр. Анатоль Камінський. Відкрив конференцію Микола Лебедь, а проводив і підвів підсумки д-р Мирослав Прокоп. Після того відбулася також товариська зустріч. — Того самого вечора в УВАН мав доповідь Всеволод Голубничий на тему „Новітні американські студії народного господарства СССР". У суботу відбулась також в У. Народному Університеті доповідь д-ра Петра Мірчука на тему „Український націоналізм в дії". — В залі Літературно-мистецького Клюбу відбулись в мин. суботу Надзвичайні Загальні Збори Нюйоркського Відділу ОбВУА під поговуванням д-ра І. Козака, на яких, м. ін. звітовано про недавній 6-ий Делеґатський З'їзд тієї організації. В неділю по пол. відбулось в Залі Українського Народного Дому „Свято Матері", влаштоване для дітей Українським Музичним Товариством.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПОЧАЛА ПЕРЕВІРКУ СТАНУ І ДІЛОВОДСТВА УНСОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія УНСоюзу при праці в Головній Канцелярії. Сидять (від ліва): дир. Петро Пуцило, інж. Володимир Коссар, д-р Володимир Галан, інж. Степан Куропась, п. Петро Кучма.

Джерзі Сиі. — В понеділок, 9-го травня, Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу почала тут звичайну, передбачену статутом річну перевірку організаційного і фінансового стану та діловодства цієї найбільшої у вільному світі української організації. Перевірку, що відбувається в приміщеннях Головної Канцелярії УНС при 81-83 Grand Street в Джерзі Сиі та яка триватиме впродовж тижня, переводить Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Володимир Галан з Филаделфії — голова; інж. Володимир Коссар з Вінніпеґу — заступник голови; інж. Степан Куропась з Шикаґо — секретар та дир Петро Пуцило з Шикаґа і п. Петро Кучма з Ню Йорку — члени. Перевірка стану і діловодства УНСоюзу попереджує звичайні річні наради його Головного Уряду, що цим разом відбудуться в Торонті, Канада, в тижні від 16-го травня. З нагоди цих нарад Канадійська Канцелярія УНС в Торонті влаштовує в неділю, 15-го травня, о год. 8-ій ввечері в авдиторії УНС при вулиці College зустріч з громадянством під час якої промовлятиме міністер праці Канади Михайло Стар. Передбачена також мистецька програма, в якій крім місцевого квартету „Верховина", візьмуть гостинну участь оперова співачка Марія Лисогір, директор Українського Театру Йосип Гірняк та письменник-фейлетоніст Іван Керницький з Ню Йорку.

УКРАЇНСЬКА ГРУПА ПРИВЕРТАЛА ЗАГАЛЬНУ УВАГУ В ПАРАДНОМУ ПОХОДІ, ЩО НИМ ЗАПОЧАТКОВАНО ВІДЗНАЧУВАННЯ 300-РІЧЧЯ ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиі. — Користуючись народним прислів'ям — можна б сказати, що „невелика, але чесна" група українців, що взяла участь у парадному поході, яким започатковано відзначування 300-річчя цього міста, привертала загальну увагу, головно відділом козаків на конях, з „гетьманом" на чолі. „Гадсон Диспач" з 9-го травня, пишучи про участь національних груп у поході, згадує українців на першому місці, а щойно після них 1,600 поляків, що взяли участь у поході, дальше ірляндців та інших. В загальному, в поході взяло участь понад 20,000 осіб, поділених на сім відділів — українці були в шостому — та 50 „фловтів", відповідно удекорованих автомобілів. Похід тривав 4 години і йшов Гудсонським булевардом від Мангеттенської вулиці до парку Линколна. Дефіляду відбирали керівники міста з мейором Вітковським та комішенерами Мореєм, Беррі й іншими на чолі, між якими на трибуні був і головний предсідник УНСоюзу Д. Галичин. Трибуна була приміщена на Сквері Берґена, де стоїть статуя одноногого колишнього губернатора Пітера Стайвезанта, який понад 300 років тому відкупив Джерзі Сиі від індіянів за пів бочки теплого пива і кілька намист. Українську групу в поході зорганізував місцевий Відділ УККомітету з п. Антоном Шараном і п. Волод. Біликом на чолі та при співпраці місцевих організацій. В міському ювілейному комітеті заступає українців податковий комішенер Гудсонського повіту адв. Марсел Вагнер, що разом з п. Шараном очолював українську групу в поході. Її попереджували дівчата в національних костюмах, несучи великий транспарент з англомов-

(Продовження на стор. 3-ій)

ФИЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ „ТРИЗУБ" ЗДОБУВ ПЕРШЕНСТВО СХОДУ ЗДА

Филаделфія. — У футбольних змаганнях за першенство Сходу ЗДА, що відбулися в неділю, дня 8-го травня ц. р., на грищі при 29-ій і Клерфілд у Филаделфії, филаделфійський „Тризуб" переміг футбольну команду С.К. Фол Рівер із Фол Рівер, Масс. у відношенні 2:0. У висліді тієї видатної перемоги „Тризуб" здобув першенство Сходу ЗДА і водночас право змагатися за футбольне першенство цілих ЗДА із першуном Заходу командою „Кікерс" із Лос Анджелесу. Змагання ці за мистецтво у великому фіналі ЗДА відбудуться в неділю дня 22-го травня ц. р. У недільних змаганнях з Фол Рівер, при участі яких 5,000 глядачів — филаделфійський „Тризуб" здобув перші ворота у другій півгрі, по 18 хвилинах і другі ворота стрілив Нога сім хвилин пізніше. В першій половині гри филадельфійцям, не зважаючи на загрозливі „стріли", не повелося здобути ніодних воріт. Воротар команди Фол Рівер Генк Ноґа мусів зійти із поля по 10 хвилинах гри після зудару із одним із змагунів із своєї власної команди. У змаганнях із Фол Рівер брали участь із української сторони: А. Дідріксен, Е. Смолинський, П. Варґа, О. Ілай, А. Рач (капітанкоманди), Є. Кравець, К. Яновина, С. Длуґош, М. Кампо, М. Нога і Дж. Ферріс.

Футбольна команда „Тризуб" із Филаделфії

СОВЄТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ ІНЦИДЕНТ З ЛІТАКОМ ЗДА ДЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОПАҐАНДИ. АЙЗЕНГАВЕР НАРАДЖУВАВСЯ З ГЕРТЕРОМ

Москва. — Вся совєтська преса розписується виключно про американських „імперіялістів і аґресорів", повторюючи та розбовтуючи на всі лади подробиці двох виступів Хрущова перед Верховним Совєтом з кінця минулого тижня, в яких він розкрив історію зістрілення 1-го травня американського літака „У-2" над совєтською територією. Центральною фігурою цієї історії став американський летун — Франсіс Гері Поверс, який, — всупереч інструкціям, — радше згинути і знищити літак, ніж дати себе зловити і дозволити большевикам розслідити тайни тієї машини — врятувався, дістався в совєтський полон і буцім-то — як твердить Хрущов — зрадив всі подробиці своєї місії. Покищо ніхто з американської амбасади не бачив того летуна. Його мають судити в Москві, як шпигуна, але, — за газетними міркуваннями — не є виключене, що його за якийсь час повернуть Америці. Нікіта Хрущов, в своїй наступній промові перед Верховним Совєтом, що її виголосив в минулу суботу 7-го травня ц. р., розкрив дальші подробиці цієї історії. — Ще напередодні того другого виступу Хрущова, в минулу п'ятницю, совєтський маршал Андрей А. Ґречко, командант совєтських наземних військ, заявив, що у виконанні персонального приказу від Хрущова — збито американський літак за першим стрілом протилетунської ракети. Сам Нікіта Хрущов рішуче заперечив первісному американському твердженню, наче б збитий літак був призначений для атмосферично-метеорологічних помірів з відповідним внутрішнім вивінуванням. Він заперечив теж, наче б пільот того літака, 30-річний Френсіс Ґере Поверс, залетів на совєтську територію втративши притомність внаслідку поганого функціонування апарату з киснем. З свого боку він розкрив, що він свідомо затаїв був у своїй першій промові найважливіші подробицю, а саме, що названий американський пільот встиг, після поцілення машини совєтською ракетою, вискочити з парашутом; він урядувався, є живий і здоров, його перевезли до Москви і він склав широкі зізнання про шлях, яким він летів та свою місію. Ото ж, за твердженням Хрущова, той американський пільот мав зізнати, що він відлетів був з турецького летовища Адана ще 27-го квітня ц. р. до Пешавару в Пакістані на тамошнє американське летовище, там дістав від своїх зверхників відповідні вказівки і 1 травня, перелетівши над територією Афґаністану, летів понад Аральським озером і Свердловськом на північ, щоб осягнути Архангельськ і Мурманськ та осісти на летовищі Буде в Норвегії. Вдорозі він мав в означених на мапі пунктах включати прецизійні фотоапарати для зібрання — як твердив Хрущов — інформацій про совєтські пункти з ракетними викидними та радарні стації. Совєтські військові чинники нібито відразу зауважили той літак і стежили за ним, але збито його щойно тоді, коли він був у глибині коло 2,000 кілометрів над совєтською територією у висоті 20,000 метрів (65,000 стіп) біля Свердловська, коло села. Хрущов нахвалявся, що коли б той літак летів був ще вище, то всеодно совєтські протилетунські ракети були б його збили. Американський пільот мав — казав Хрущов — при собі затруєну шпильку, щоб не дати взяти себе живим в полон, але він не зважився відібрати собі життя. Він, казав Хрущов, не викинув себе з літака автоматичною викидною, тому, що з тією викидною було пов'язане розрядження вибухового матеріялу для знищення літака і летун боявся, що він може згинути. Френсіс Гері Поверс нібито зізнав, що раніше, коли він служив до 1956 року в американському військовому летунстві, він діставав 650 долярів місячно, але, перейшовши на службу до розвідки почав діставати платню 2,500 долярів. Американський летун нібито мав при собі 7,500 совєтських рублів і, дбайливо загорнені в целофані, французькі золоті франки. Він мав також так звану безголосну пістолю на випадок виняткової небезпеки. Хрущов у своїй промові страшенне обурювався на американську „жорстокість", що казала вивіновувати своїх летунів на розвідчій службі такими предметами, як затруєна шпилька та безголосна пістоля і цинічно запевняв, що большевики „ніколи не виконували і не виконують таких злочинів". Хрущов знову таврував американські розвідчі дії та твердив, що для таких розвідчих дій був призначений і відомий американський плян про „відкрите небо". Свою промову Хрущов закінчив погрозою під адресою Америки, що вона „грається з вогнем".

Хрущов у Москві тріюмфально показує Верховному Совєтові фотографії совєтських військових інсталяцій, що їх нібито поробив пільот збитого американського літака Френсіс Дж. Поверс. Внизу — фотознімка зброї, що її, згідно з твердженням Хрущова, знайдено при пільоті, включно з пістолею та „самогубною голкою", якою пільот мав поповнити самогубство на такий випадок, як трапився. Дальше — мапа траси, яку відбував цей літак, що його Совєти збили біля зазначеного цифрою „1" Свердловська. Побіч — летун Френсіс Дж. Поверс.

У Вашинґтоні нараджуються над справою літака

Вашинґтон. — Вернувшись в минулу неділю пополудні з своєї фарми в Ґеттисбурґу, президент Айзенгавер негайно відбув довгу розмову з державним секретарем Крістіяном Гертером над ситуацією, яка склалася внаслідку зістрілення американського літака над совєтською територією. Не проголошено ніякого комунікату в цій справі, лиш різні сенатори й конґресмени видали свої опінії, підхоплені пресою. Республіканський сенатор з Ню Гемпширу Стайлес Бриджес висловив думку, що Конґрес повинен прослідити діяльність Центральної розвідчої аґенції, яка буцім то тепер завинила в тому, що без порозуміння з Президентом вислала літак на рисковну розвідчу місію над совєтську територію. Американська й уся західня преса повна коментарів на цю тему. Понеділковий „Ню Йорк Таймс" приніс аналізу вашинґтонських настроїв у зв'язку з інцидентом пера Джеймса Рестона та коментар військового референта того щоденника, Гансона Болдвіна п. з. „Розвідка й врятування себе". Гансон Болдвін, вказуючи на переводження військової розвідки, як річ самозрозумілу і необхідну для інтересів безпеки держави, все лихо цієї події вбачає в тому, що молодий пілот того нещасного літака не виконав військового приказу і дозволив, щоб большевики вхопили його живим в руки та ще й дав їм різні інформації. Офіційні англійські, французькі й німецькі чинники зберігають в цій справі мовчанку. Згаданий вгорі Джеймс Рестон звертає увагу, що Нікіта Хрущов бачив у Вашинґтоні, підчас свого перебування там, голову американської Центральної розвідчої аґенції Аллена В. Доллеса і заявив йому, що він, Хрущов, читав тайні звідомлення Доллеса. Доллес відповів на це, що він сподівається, що Хрущов дістав ці звідомлення „леґально". На те Хрущов заявив, що „ми і ви", себто СССР і ЗДА, мабуть, мають в тих самих пунктах тих самих аґентів і що, може, добре було б порозумітися, щоб не платити їм подвійно. Таким чином, Джеймс Рестон стверджує, що Хрущов сам признав існування протиамериканської шпигунської діяльности і не вбачав в ній нічого злого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City. N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Пригода з літаком

Стосована совєтською пропагандою і дипломатією від перших днів жовтневої революції метода „лови злодія" — знайшла новий яскравий вияв у промові Нікити Хрущова в минулий четвер перед 1,200 членами Верховного Совєту в Москві. Тоном найвищого обурення Хрущов говорив про „агресивний акт", що його нібито допустилась Америка супроти Совєтського Союзу, порушивши в неділю 1-го травня ц. р. совєтську повітряну суверенність літаком, що залетів над Кавказькі гори зі сторони Туреччини. Хрущов нахвалявся, як доказом великої оборонної здібности Совєтів, що той літак збито, але промовчав при тому такі „дрібнички": що літак був не-військовий і неузброєний і що всю залогу становив один пілот.

Із слів Хрущова можна було думати, що Америка вислала великий бомбардувальник з атомовими бомбами над Совєти, спеціяльно в святочний для совєтського „пролетарського раю" 1-травневий день, щоб такою провокацією протиставитися миролюбним большевицьким заходам і сторпедувати недалеку Паризьку конференцію „на вершинах". У світлі ж фактів виявляється, що не Америка, але Хрущов використовує нагоду, щоб заздалегідь скинути на Америку вину за наперед передбачуване фіяско конференції в Парижі, заранжованої Совєтами не для якогось компромісового порозуміння, а тільки як форум для московської пропаганди.

Коли ж мова про літак, у Вашингтоні стверджено, що він справді мав на меті звичайні розвідчі цілі, для яких працює також і хмара совєтських шпигунів по всіх країнах, зокрема в Америці. Розвідка в державній політиці така сама природня, як і дипломатія. В додатку, розвідку з повітря взагалі не можна назвати розвідкою. Америка ж кілька років тому пропонувала цілком вільні спостереження з повітря, але Москва від того відмовилась. Усім також ще у свіжій пам'яті викриття на найширшу скалю совєтських шпигунських затій в Америці, включно з викраденням атомової бомби. Але з цього ніколи не роблено політичної проблеми на міру того, що зробив тепер Хрущов у зв'язку з американським літаком.

Фурію Хрущова у зв'язку з цим випадком американські знавці і коментатори зв'язують не тільки з намаганням наперед звалити на Америку необхідну з вини Москви невдачу недалекої конференції в Парижі, але також і з внутрішньо - совєтськими обставинами. Діло бо в тому, що затіяна Москвою також і в шпигунських цілях „культурна виміна" та полегшення залізної заслони почали вихоплюватись з-під совєтської контролі. Зокрема ж совєтське населення почало недвозначно виявляти свої симпатії до американських відвідувачів і виробльовати собі також свою власну опінію про Захід та західній спосіб життя. Тепер пригода з американським літаком над совєтською територією дає Москві добру нагоду відновити серед населення завжди практиковану в тій поліційній державі шпигунську лихоманку та, евентуально, почати новий терор проти власного населення.

Пригода з американським літаком над Совєтами не належить до приємних і вона є совєтським успіхом в холодній війні. Але цей успіх рекомпенсується у відповідній мірі тим, що тепер також багато збаламучених останніми співіснувальними трюками американців знову відкриє очі та переконається, що машкара нібито добродушного, блазнуватого дяді Хрущова, якого вони бачили під час недавніх відвідин в Америці, тільки штучно прикривала потворний і кровожадний справжній вигляд диктатора-садиста.

Пригода з цим американським літаком стала справжньою політичною сенсацією в світі. Думки і оцінка цієї пригоди, як звичайно, поділені, також і серед американці. Але, якби хто цю пригоду й не оцінював та не називав, всі погоджуються в тому, що большевики, збивши цей американський літак, убили і „духа кемпу Дейвіда".

„Свобода" релігії в СССР

Не тільки совєтська пропаганда, але й офіційні керівники т. зв. Русской Православной Церкви в СССР широко розписуються останніми роками про „повну свободу" релігії в Совєтському Союзі, про толеранцію у відношенні до віруючих людей збоку уряду, навіть про . . . опіку совєтської держави над Православною Церквою.

Яка облудна й неправдива вся ця офіційна партійно-церковницька пропаганда,, можуть свідчити хоч би самі такі подавані нею цифри. Не зважаючи на те, що, згідно з офіційними ще досовєтськими даними, на території царської Росії було до початку першої світової війни 55,173 церкви і 29,593 каплиці, разом 84,766 Божих храмів, і що з усіх тих церков та каплиць залишилося в 1938 році, після двадцяти років безоглядного нищення і переслідування Церкви комуністичним режимом, тільки 4,225 діючих церков із 5,665 священиками, представники Русской Православной Церкви заявляють відвідувачам, із закордону, що в СССР є тепер аж 35,000 діючих церков і 07 монастирів із 25,000 священиків і ченців. Що більше, митрополит цієї Церкви, Питирим, відвідуючи в 1955 році Велику Британію, заявив був, не заікуючись, що в . . . СССР є 200,000 церков, значить удвоє більше, як було до першої світової війни, не зважаючи на те, що усім у світі і, зокрема, в СССР відомо, що із 800 церков у Москві залишилось всього 19, а з численних церков, що були колись у Києві, тільки 6 або 7.

Подібно, як про кількість церков в СССР, керівники Русской Православной Церкви інформують і про свободу, якою вона нібито втішається. Сам голова цієї Церкви, патріярх Алексєй ,написав у своєму посланні до американських лемків, що їхні браття, „які живуть на території СССР, забезпечені і Божими храмами з усім потрібним", і що „діти їх можуть вчитися в духовних семінаріях і академіях".

Воно може й правда, що в Совєтському Союзі ситуація змінилася настільки, що вже не замикають тих церков, які залишились і, не переслідують вірних так, як за Сталіна, але совєтські духовні мовчать про те, з якою безоглядністю ведеться там атеїстична кампанія, спрямована не тільки на знищення Церкви, але й на доосновне викорінення всіх „релігійних пережитків".

Новим доказом того, під яким тиском перебуває Церква і її вірні в Совєтському Союзі, може бути заява секретаря Кіровоградського обкому КПУ Комуністичної партії України Ф. Мартинова, який, ділячись „досвідом антирелігійної роботи у своїй області", сповістив із тріюмфом учасників Пленуму ЦК партії, який відбувався в днях 26 і 27 квітня ц. р., що „цілеспрямованість атеїстичної роботи сприяла тому, що в області за останній рік перестало існувати 13 церков і 19 релігійних сект".

Вище наведені Мартиновим цифри, переконливо свідчать про жахливе переслідування релігії, яке відбувається далі у Совєтському Союзі.

З'ЇЗД НІМЕЦЬКОГО ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Німеччина. — 29-го квітня закінчився в Карльсруге черговий з'їзд Християнсько-Демократичного Об'єднання (ХДО), партії, що від 1949 року стоїть при владі в Західній Німеччині. На з'їзді промовляли провідники партії, і в промовах та дискусіях визначався 84-літній прем'єр - міністер Аденауер. Цей з'їзд слід назвати передвиборчим. 1961 року мають відбутися вибори до парляменту Західньої Німеччини, і провід Християнсько - Демократичної партії побоюється щодо їх наслідків. Цим треба пояснити гострі атаки Аденауера на найбільшу опозиційну партію Німеччини соціял - демократію. Старий федеральний канцлер у своїх промовах на з'їзді перестерігав членів своєї партії щодо можливої перемоги соціял-демократів у виборах.

Хоч з'їзд ХДО відбувся за два тижні перед конференцією великодержав „на найвищому рівні", однак на тому з'їзді про міжнародну політику говорилося мало. Провід партії вибрав для дискусії такі теми, які цікавлять пересічного громадянина. Для цього звернулися до дослідників суспільної опінії, і виявилося, що пересічному німцеві найближче до серця такі справи: 1) Забезпечення здоров'я і здібности працювати; 2) Поступ у своїй професії; 3) Забезпечення майбутности дітей; 4) Забезпечення на старість.

Прислухаючись до голосу народу, з'їзд ХДО займався переважно цими соціяльними проблемами.

„Добробут для всіх" — це гасло повторювали промовці, запевняючи, що тільки ХДО в стані досягнути найбільших успіхів у цьому напрямі.

Чи має ХДО причини непокоїтися майбутніми виборами? Аденауер одверто й гостро ствердив, що для цього є поважні підстави. Аджеж протягом останніх двох років соціял - демократи в різних містах Німеччини у виборах до міських рад та крайових соймів („ляндтаґ") мали значний приріст у такій консервативній країні як Баварія. Друге: соціял - демократи Західньої Німеччини прийняли в листопаді 1959 року нову програму, яку на з'їзді ХДО голова парляменту Ґерстенмаєр назвав „захоплюючою". Німецька соціял - демократія віддала да архівів ідеологічну й філософічну спадщину і виступила в новій програмі як народна партія, що старається не тільки за робітників, але й шукає спільників у всіх шарах народу. Ця партія має владу в половині автономних провінцій Західньої Німеччини і серед її провідників є немало визначних людей, що мають у масах популярність. Голову міської ради Західнього Берліну — Віллі Брандта, що має широкі симпатії в Німеччині, соціял - демократи називають своїм кандидатом на прем'єра, в разі перемоги у виборах.

На з'їзді ХДО Аденауер закликав членів партії до активности, і не щадив у своїй критиці найвизначніших своїх співробітників. Ось, наприклад, його слова:

„Дуже дивно, які зміни відбуваються в людині, коли вона сидить на міністерському кріслі!" Або: „Я ненавиджу бюрократію, але бюрократія тріюмфує так, як ніколи. І найгірше — також члени парляменту вже обюрократились".

Порівняно з іншими провідниками ХДО, Аденауер найбільше уваги приділяв у своїх промовах на з'їзді небезпеці від соціял -демократичної опозиції, що він висловив навіть на пресовій конференції, мовляв, Західня Німеччина втратить свободу, якщо у виборах до парляменту переможуть соціял-демократи.

На цю атаку Аденауера представник німецької соціял - демократії в Бонні зауважив:

„З погляду політичного і людського непристойно знову виставляти твердження, мовляв, зміна курсу в 1961 році може мати наслідки для свободи Федеральної Республіки; але від федерального канцлера не можна нічого іншого сподіватися".

Слова Аденауера і відповідь опозиції показують, що у виборах 1961 року бойове напруження між партіями-суперницями буде дуже сильне. Але - треба справедливо визнати — політичне життя Федеральної Республіки позбулося всяких слідів насильницької ідеології „третьої імперії", і законність на основі пошани для людини й громадянина має на своїй стороні величезну більшість населення тієї країни. Коли ж мова про партійне суперництво, то партія Аденауера, крім слів, має ще й справжній рекорд у відбудові зруйнованої війною Німеччині і саме з цим яністам боротися.

І. Л.

Голова конґресової підкомісії підтримує оборонні пляни Пентаґону

Вашингтон. — Голова підкомісії видатків в Палаті Репрезентантів конґресмен-демократ Джордж Мегон підтримав оборонні пляни секретаря оборони, заявляючи, що ЗДА зовсім не відстають в організуванні оборони в порівнянні з озброєнням СССР. Конґресмен Мегон казав, що, можливо, СССР трохи випереджує ЗДА в продукції далекосяжних ракет, але ЗДА мають кращі успіхи в розбудові іншої зброї, і тому немає небезпеки, щоб СССР міг відважитися заатакувати ЗДА, бо був би напевно переможений. На думку конґресмена Мегона департамент оборони знає про те, що СССР може, поки що, мати деяку перевагу в будові далекосяжних ракет, але цим зовсім не турбується, бо знає, що ціла оборонна система ЗДА є така сильна, що ворог не відважиться на зачіпну війну проти ЗДА. Палата обговорює тепер урядовий законопроєкт про видачу на оборонні цілі в році, що зачинається 1-го липня 1960, суми $39,337,867,000.

З ПРОБЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

ДМ. АНДРІЄВСЬКИЙ ПРО „ПОЛІТИКУ І ЛЕҐЕНДУ"

Інж. Дмитра Андрієвський, член Проводу Українських Націоналістів, кол. керівник ресорту закордонних справ у Виконному Органі УНРади та кол. голова Спілки Українських Журналістів у Німеччині, що перебуває тепер на відвідинах в ЗДА, виголосив у Клюбі Круглого Стола у Ню Йорку минулого місяця доповідь на тему „Політика і леґенда", висловивши у зв'язку з існуванням різних — за його окресленням — леґенд довкола окремих подій і осіб власні цікаві думки на актуальні теми.

Доповідач застерігся, що говоритиме не як „мельниківець", а як українець, і заторкуватиме справи, що є спільними болячками всіх українців. Згадавши про існування давніх леґенд про Андрія Первозванного та пізніші леґенди довкола Переяславського договору, він ствердив, що й нині „бовтаємось серед леґенд", серед яких є леґенди позитивні, як здоровий вияв людської природи, але є й неґативні, історично фальшиві і шкідливі. Як приклад позитивної леґенди, доповідач подав представлювання універсалів Української Центральної Ради у світлі святочних церемоніялів, хоч тодішня ситуація і спосіб, як ті універсали приймались, були куди прозаїчніші. Та інстинкт народу підтягає важливі акти на вищий ступінь.

Часто мітом надолужується брак освіти чи досвіду. Автор, як націоналіст, признає, що це подекуди стосується і новітнього націоналістичного руху. Він вийшов з військового руху, коли — здавалося — все треба осягати тільки зброєю, силою, а не розумом. Основоположник того руху Євген Коновалець старався корегувати той первородний гріх націоналістичної організації, проте не зміг викоренити цілком прославлювання п'ястука, як вирішного чинника. Це не виправдує тих критиків українського націоналістичного руху, які, кидаючись в крайність, знецінюють його і творять міти з ціллю знеславити ОУН та його керівників. Те саме стосується підходу до часів визвольної революції 1917 - 21 рр. Одні геть знецінюють період Центральної Ради, глумливо говорячи про її соціялізм, інші представляють гетьмана Скоропадського „на службі німців", ще інші говорять про Варшавський центр УНР як установу „на службі поляків". Тим часом всі ці періоди є нероздільними частинами історії України з своїми позитивами і неґативами, як кожний період.

Створено леґенду про провідників української революції, які нібито не вміли керувати масами — всупереч історичній правді, за якою — українські маси в 1917 - 20 рр. не розуміли універсалів і не доцінювали ваги власної держави. Доповідач таврував знецінювання заслуг М. Грушевського, С. Петлюри, В. Винниченка, критиками, які дивляться на ті постаті крізь призму своїх теперішніх партійно - політичних поглядів, а не тодішньої історичної правди. Це нездорове явище, шкідливе з погляду списання і розуміння правдивої історії України. У нашій пресі

Нині міти окутують державний Центр УНР на еміграції, який перейшов від 1948 року різні етапи еволюції. Сьогодні він опинився у дуже прикрій ситуації, але його обвинувачі здебільша самі є найбільшими винуватцями його слабости. Серед мітів, що творяться довкола УНРади, є міт про її нібито непередрішенство. Говориться про ратифікування неіснуючого договору між УНРадою і Американським Комітетом. Були щонайвище різні проєкти договору, але вони не виходили поза УНРаду. Намагання творити шкідливий і історично цілковито фальшивий міт є закидування Січовим Стрільцям, що вони були „німецьким" військом, так само, як творення міту про „орден лучших людей". Чи це значить, що одна партійна група має монополь на „лучших людей"?! Але — мітом є так само твердження про „тотальну демократію", як нібито єдиноможливу концепцію рятування України. У такій концепції нема місця для консерватистів, як конструктивного елементу.

Тим часом взагалі меншість скрізь грає ролю конструктивну. Не добре діється, коли ті, які нібито перебувають на вершинах громадського життя вносять у нього заколот. Треба оминати генералізацій. Тим часом у нас щедро орудується генеральними поняттями: „большевицькі аґенти", „донощики американцям", „націонал - комуністи", і т. п. Мітотворці — це наче трест дурисвітів, що фантазіями затруюють українську атмосферу. Ось можна почути твердження, що „Хвильовий розстрілював черниць". Дії персонажів із творів письменника переноситься на самого письменника — річ у культурних націях нечувана. Крайня пора протиставитись такій мітоманії, яка підмулює всеукраїнський ґрунт. Збільшуймо почуття дійсности. Пропаґуймо засаду, що має діяти національна рація, а не партійна. Не слід відкидати взагалі всі леґенди, але треба розрізняти, їх і знати, що не є вони всі рівні. Не слід в ім'я правди і в ім'я національної рації вагатися виступати й проти власних партійних однодумців, якщо хто з них помиляється. Коли вірити мітам, то в Україні були тільки партійні держави, а не українські. Треба скинути партійні шати і думати державницькими катеґоріями. Ось щодо проблеми УССР треба мати підхід державницький і відрізняти державу від режиму. Коли стоїмо напередодні Світового Конґресу Українців, то треба визбутися міту про двоподіл в українській вільній громаді. Українська преса повинна протиставитись татарським вісткам і припинити поширення їх. Це хибна думка, що не слід признаватися до власних помилок . . .

НОВА КНИЖКА ПРО „ЕРУ ХРУЩОВА"

Факт, що зі смертю державного секретаря Джана Ф. Доллеса багато дечого змінилося в політичному двобої Москва - Вашингтон. До такого болючого висновку приходять щораз більше конґресменів та сенаторів. Але в цій справі вони майже безрадні, бо на основі конституції ЗДА закордонну політику веде і за неї відповідає перед народом лише Президент. Покійний Доллес мав великий особистий вплив на президента Айзенгавера, кажуть деякі втаємничені в політику Білого Дому. Цього дару не бачимо в теперішнього державного секретаря К. Гертера. Тепер не він, але сам Президент — із своїми, ясна річ, фаховими дорадниками — дає напрямок закордонній політиці. Тому цілком оправдані турботи деяких конґресменів, частини населення ЗДА і широкого світу: якими шляхами покотиться державний віз Вашингтону у відношенні до СССР?

Що такі журливі „відхилення" мають місце, може посвідчити хоч би недавно опублікована книжка одного з кращих знавців СССР, „мужа довір'я' офіційного Вашингтону, Гаррісона Е. Селсбери, одного з чільних політичних редакторів „Ню Йорк Таймсу". Минулого року відбув він подорож по СССР і мав нагоду побувати там, де ще не ступила нога жадного закордонного журналіста. Вислідом його поїздки і є книжка „Москва і поза нею", видана відомими видавництвом Герпера й Братів у Ню Йорку. Варто познайомити читачів із деякими маркантними, а то й дуже суб'єктивними спостереженнями цього автора.

Уперше відвідав Селсбери СССР у 1955 році. Свої міркування з подорожі по царству кривавого Сталіна подав він у книжці „Американець у Росії". Ця публікація викликала серед тогочасних совєтських „божків" обурення, внаслідок чого йому „раз назавжди" заборонено подорожувати по СССР. Але часи змінилися, в Кремлі відбулася „зміна варти", місце Сталіна зайняв „поступовий" Хрущов. Почалися інтенсивні закулісові заходи впливового „НЙТаймсу", щоб у зміненій політичній костеляції дозволили Г. Селсбери другим наворотом відвідати „новий" уже хрущовський СССР. Врешті на інтервенцію Мікояна в минулому році американському журналістові, що „согрішив" супроти Москви, дозволено відвідати совєтську імперію. Тим разом, немов на помах маґічної палички, небувалими шляхами простелилася його мандрівка, майже від берега до берега СССР. Усі можливі технічні, комунікаційні і репрезентаційні „благодаті" були поставлені до послуг гостя з Ню Йорку.

Тож вислідом цієї другої подорожі Селсбери і є його друга книжка спогадів п. з. „Москва — і поза нею". В її оцінці будемо послуговуватися виключно думками Ернеста С. Піско, поданими в бостонському щоденнику „Ди Кришчен Саєнс Монітор" (ч. з 12-го квітня ц. р.).

Нова книга Селсбери, пише цей американський журналіст - критик, не викличе жадного протесту збоку Совєтів. А вже найбільше сподобалася б вона самому Хрущову . . . В розділі, де описано кар'єру, пляни та характер Хрущова, подибуємо найбільше рожеві барви. Автор скрізь підкреслює „нову еру Хрущова", зовсім відмінну й кращу від ери Сталіна. Скрізь добробут, щастя громадян і свобода. Совєтський обиватель уже без страху мріє про кращі життьові обставини, про кращі будівлі, про добре сусідство. „Нам живеться тепер краще, бо ми можемо думати, що захочемо", — сказав авторові один молодий очайдух на Сибіру. — Моя думка — тепер лише моя власність, а не державна. За часів Сталіна не вільно було й думати самому, карано й за інакшу думку - мрію".

Ось такі „зміни" нотує Г. Е. Селсбери у своїй книжці! Він вважає, що тепер справді там „нова ера", і що ця ера є наслідком задушевного бажання самого Хрущова. Лише для того змагав він за владу в Кремлі, з тих лише „гуманних" мотивів держить цупко у своїх руках совєтський державний апарат, щоб дати совєтській людині те, чого вона прагне . . . Що він, Хрущов, втілення, персоніфікація цілого совєтського народу — в його поході до „кращого завтра"! А дійшов Хрущов до тієї премудрости — на думку автора — навчаючись на помилках Сталіна. Дуже багато поганого вчинив Сталін через те, що сліпо вірив тому, що говорили його прибічники, що звітували різні урядові й секретні аґенства. Не так тепер із Хрущовим, читаємо у цих нових спогадах американського журналіста. Нікіта Хрущов зовсім не покладається на звідомлення свого апарату, він сам іде в низи, сам пильно обсервує життя свого народу. Внаслідок цього, СССР за останніх п'ять років велетенськими кроками пішов уперед, в кожній ділянці державного, економічного й суспільного життя. „Московська вулиця тепер зовсім інакша". А все те фантастичне, що за останні роки вибудувано в Сибіру і Монголії — не може поміститися в голові відвідувача. При цьому, автор скрізь тримається нової політичної лінії: скрізь підкреслювати позитиви, а зводити до мінімуму неґативи тамошнього стану.

Чи до таких „позитивів" слід зарахувати й старі вовчі апетити СССР — опанувати цілий світ, — запитує іронічно рецензент цього твору.

І. Л.

ВИШНІ ЦВІТУТЬ

Хмари рожеві клубочуть
над садом,
Влились в алеї,
неначе пливуть.
Хочу блукати між ними
без ладу —
Вишні японські цвітуть!

Вдвох ідемо,
як в прозорому храмі,
Спокій лягає на серце мені.
Сонце засвічує
між пелюстками
Тихих лямпадок вогні.

Я притягну пишну гілку
долонями,
В ній заховаю лице,
Мати - Природо,
в твоєму полоні ми,
Чим нам віддячить за це?

Дотик пелюсток —
уста немовляти.
Сонце осяює путь.
Хочеться радісно
всім повідати:
— Вишні, вже вишні цвітуть!

АЛЛА КОССОВСЬКА

Д-р О. Берест

ГІПНОЗА

(Леґенди і факти)

(3)

Згадаємо про два знані в криміналістиці злочини, доконані в стані гіпнози. Один — це афера відома в Данії як справа Шова Нільсена. 36-літній Пол Гардруп учинив в Копенгазі напад на банк, при чому убив дві особи. На суді він заявив, що мусів це зробити. Слідство виявило, що Гардруп перед тим сидів у в'язниці з Нільсеном, знаним як гіпнотизер. Нільсен загіпнотизував Гардрупа і дав йому наказ пограбувати банк, що той і виконав. Ця справа мабуть ще й до сьогодні не закінчена.

Другий злочин у гіпнозі мав місце в Гайдельберзі в 1934 році. Одна молода жінка, їдучи в поїзді до свого домового лікаря, познайомилася з молодим чоловіком. Він представився як професор медицини і заявив про свою готовість допомогти їй. У висліді молодий чоловік вплинув шляхом гіпнози на жінку, суґерувавши їй убивство мужа. Вона пробувала його отруїти, але невдало. Тоді він дав їй наказ відкрутити шруби в моторі авта, що ним її муж мав їхати. При цій нагоді ціла справа розкрилася і винних заарештовано.

Ми вже згадували вище, що вся практика йогів полягає в суґестії. Йоги стараються осягнути вершок духової досконалости шляхом вправ, як піст, медитація, самотність і т. д. Хто осягне тієї досконалости, той — розпоряджатиме різними незвичайними прикметами захованих духових сил. Йога нечутливий на холод, гаряч, голод, невразливий на отруї, він може переносити свої думки на віддаль, западати в летарґічний сон. Про факірів та йогів існує ціла література. Виявлення створених ними „чудес" полягає головно в явищах збірної галюцинації-гіпнозі або в трюках. Але деякі їхні „чудеса" ще й досі не з'ясовано.

До клясичних трюків роблених факірами та йогами належить трюк із шнуром. Факір підкидає в повітря шнур, який нерухома зависає. По тому шнурі лізе вгору хлопець, на якого факір шпурляє ніж. За хвилину згори спадають частини тіла хлопця: голова, руки, ноги. Факір збирає ті частини докупи — і хлопець знову живий стоїть на землі. Фотографічна камера розкриває, що вся та штучка полягає на збірній гіпнозі: ані шнур не зависає в повітрі, ані хлопець не лізе по ньому вгору.

З інших загальнознаних штучок роблених факірами та йогами треба ще згадати лежання на цвяхах і біг через жевріюче вугілля. Ці трюки пояснюється гіпнотичною анестезією, невразливістю.

Але до найбільших штук йогів належить, безперечно, їх здібність впроваджувати себе в летарґічний сон. Справді, бувають „йоги", які вдень лежать у труні перед публікою, а вночі встають і з апетитом їдять ковбаски. Але маємо правдиві звідомлення про летарґічний сон йогів. Одним з найславніших йогів, що пролежав у летарґічному сні 40 днів і ночей, є Гарідас з Ляголе в Індії. Виявлення такого стану полягає в можливості під впливом автогіпнози зменшувати до мінімуму всі життьові функції, як то буває в зимовому сні деяких тварин.

Про одного йогу, що також умів впроваджувати себе в летарґічний стан, сповіщає знавець Індії Врунтон у своїй книжці п. н. „Йоги". В цій книжці знаходимо описи інших „чудес". Він бачив навіть, як один факір привертав до життя мертвих птахів (очевидно, перед тим загіпнотизованих), вичаровував запахи з помічччю побільшаючого скла на хустинках, змушував танцювати на столі порцелянові фігурки і т. п.

А проте, не всі „чудеса" факірів та йогів можна пояснити гіпнозою, очевидно, діють тут ще й інші сили, про які ми мало знаємо.

На закінчення кілька слів про европейського факіра Мірін Дайо, про якого одна швайцарська газета написала: „Мірін Дайо, 36-літній голляндець, твердить, що він не може бути зранений. Він має двох асистентів, що з них один виступає як лікар сповіщаючи, що на протязі двох років Дайо 500 разів проколов свої груди, при чому шпага, якою він це робив, проходила крізь серце. Але фотознімки виявили, що Мірін Дайо проколював лише груди, не торкаючись серця. Правдою є, що після таких операцій рани в Дайо не кривавили. Виступи його не позбавлені містичного забарвлення. Мірін Дайо — астенічний тип з борідкою. Він твердить, що володіє надприродньою силою, якою наділило його Провидіння, і що він має виконати світову місію — привернути на землі єдність народів. Але цієї місії Дайо не виконає. Під час одного експерименту впроваджуючи шпагу через горло в шлунок, він поранив себе і, внаслідок внутрішньої кровотечі, помер!

(Кінець)

Степан Куропась:

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Українська цілоденна школа при парафії св. Миколая скінчила перебудову старого будинку коштом $168,000. Разом 16 нових шкільних заль матиме стара школа, що її збудував 30 років тому теперішній єпископ Амврозій Сенишин, який тоді був у нас ігуменом. Крім старого будинку школи є ще новий, збудований кілька років тому, коли ігуменом був о. д-р Гавлич. Будівельний Комітет зібрав досі на нову школу $750,000. Цей Комітет доповнено на зборах 26-го квітня. Організатор зборів о. Сорока ЧСВВ назав ті збори історичною подією. До Комітету входить тепер 40 людей різного стану і з різною енергією, і вони мають журитися школою. Дітей прибуває і все треба нових приміщень. Таку саму журбу має теж місто Шикаго, бо бракує шкіл, а навіть учителів, хоч платня учителів в нашому місті належить до найвищих. Першою журбою поновленого комітету буде устаткування нових шкільних заль.

Головний радний Зорич із Торонта відвідав інкогніто наше місто. Приїхав в родинній справі, бо на спільне свячене до свого швагра Гуменюка. Але не видержав, бо крім родинних справ, думав про засідання Головного Уряду У. Н. Союзу в Торонті. Я з ним стрінувся і можу ствердити, що в нього повно плянів організаційного і розривкового характеру з приводу Річних Зборів Уряду.

З приводу конституції 3-го мая, шикаговська Польонія хотіла за всяку ціну дістати як промовця теж французького президента де Голя. Думали, що це була би гарна комбінація Никсон і де Голь. Але де Голь таки не міг приїхати, бо був деінде. З нагоди цього торжества ми довідалися, що генерал де Голь є галлерчиком, бо служив в „небеській" армії ген. Юзефа Галлера в танковій формації і брав участь у боях проти Української Галицької Армії в районі Городка. Українці мають проти себе сильний фронт, недивно отже, що мусіли перебути кілька тижнів на Корейці на примусових вакаціях, щоб Хрущов міг мати безпечні вакації у Франції.

Пластова Оселя — Великий Луг у вакаційному районі Висконсин Деле приготовляється до нового сезону. Я відвідав оселю 24 квітня і застав там пл. сен. Ліськевича та голову Пласт-Прияту Ожгу. Сказали мені, що приготовляють будову трьох паланок. Бачив теж фундаменти каплиці лицем до полудня. На північ засаджений довгий ряд тополь, які мають служити як опора проти північних вітрів, а літом достачати тіні. Оселя ще мокра, бо цьогорічна зима в районі ріки Висконсин була сувора з великими сніговими опадами. Ріка вийшла з берегів, а як вернеться до свого корита, то й Великий Луг осушиться.

Андрій Мула є новим українським адвокатом в Шикаго. Сам він старокраєвий правник, мусів зачинати студіювати право наново. Скінчив і перейшов стейтові екзамени, бо хоч йому вже 47 років, то завзяття в нього було досить, щоб докінчити зачаті студії. Буде він добрим адвокатом, бо є гарної, тихої та мирної вдачі і люди таких наставлень мають всюди приятелів, отже і клієнтів.

Шикаговська хроніка визвольних змагань Америки за незалежність наводить такий інцидент, який ясно вказує на те, що й українці помагали американцям скидати англійське ярмо. Отже не лише Косцюшко і Пуласький, поляки чи литовці, але й полк. Іван Турчин з козаками воювали за звільнення колоній від Англії, які стали зав'язком ЗДА. Для вияснення справи треба додати, що англійський король Юрій третій зажадав від цариці Катерини II, 100,000 козаків для усмирення англійських колоній в Америці. Король хотів мати в себе на службі козаків на 5 років і хотів заплатити за кожного козака „п'ять фунтів", отже разом 2.5 мільйона фунтів штерлінгів. Катерина відмовила, бо не хотіла посилення Англії. Вона знищила Січ і багато козаків, пішло за Дунай, а старшини пішли в світ. До Америки забрив козацький полковник Іван Турчин. Американська преса називала його „шаленим козаком". Воював він в армії ген. Шермана і взяв участь в його славному „поході до моря". На чолі свого кінного відділу він в'їхав до Шикаго, а його мешканці привітали його як одного з найбільших героїв Злучених Держав.

Петро Костерка — союзовець і член колишнього стрілецького гуртка в Шикаго, відійшов „сірим шнурком" на місце вічного спочинку. Це вже третій член оригінальної п'ятки стрільців, урядників гуртка, що „запалили" Шикаго. Останніми часами жив спокійно бо з браку здоров'я не міг присвятитися народній українській праці. Спочив на прохіяльному цвинтарі над берегом ріки Дісплейнс. Над домовиною іменем друзів промовляв автор цих рядків. Над домовиною українських ветеранів не трублять сурми, не стріляють сальв, не складається прапора, бо ми українці програли визвольну війну. Програли та не піддалися! Тому попрощаймо нашого побратима по зброї цими кількома словами, хай згадка його як того 18-літнього лицаря абсурду 42 роки тому, остане у нас на тому світі на вічну — пам'ять. Таке було наше останнє слово про людину, з якою судилося мені близько працювати.

Спеціяльний рід сморжів росте на фармі Стрілецького Клюбу, сто миль на захід від Шикага. Минулого року було їх досить, цього року в товаристві о. Сороки ЧСВВ і союзового організатора Ткачука вибралися ми на сморжі. Отець Сорока, уроджeнець Вінніпегу, сморжі знає, бо ростуть вони по фармах Манітоби. Американські українці називають їх „айс крім конс", бо виглядають об'ємом як пушки морозива. На жаль не знайшли ніодного, бо вдарив зимний день і сморжі хоч, як нам доносили, були, — то через зимну ніч щезли.

Д-р Верес, секретар Відділу УНСоюзу в Гренд Репідс, Миш., як я вже писав, переселився і став бібліотекарем. Дістав працю при університеті Нарт Вестер і працює на Шикаго вул. З Гренд Репідс приїхала теж його дружина, має доктор купив дім на Потомак вул., і живе щасливо та помагає в Українському Музеї.

Народний Дім в Гері, Інд., — це гасло українців тієї занедбаної частини української Америки. Комітет будови дому збирає фонди. Колись на Україні, збірщики ходили по селах, збирали гроші, картоплі, а навіть околоти соломи на погорільців, церкви і народні доми. Громада по нитці... Треба піддержати громаду в Гері, а щоб не бути дзвоном, що людей до церкви скликає, а сам у ній не буває... Я даю $100.

УКРАЇНСЬКА ГРУПА ПРИВЕРТАЛА ЗАГАЛЬНУ УВАГУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ним написом „Українці". Дальше йшли провідники групи, за ними дві дівчинки і малий козак в національних одягах, опісля відділ стилево одягнених козаків на конях, з „гетьманом" на чолі. Фільмові і фотографічні апарати безупинно „увіковічнювали" цю групу, яку біля трибуни привітав заповідач також і вияснениям, що козаки це українці, а не москалі. За козацьким відділом оркестра „Сурма" під диригентурою Ів. Драгана безупинно грала такі приємні для вуха мелодії українських маршів і пісень. Дальше машерували відділи молодечих організацій СУМА і Пласт, група молоді в національних одягах, пані з Союзу Українок Америки під проводом п-ні Назар, представники організацій (ООЧСУ, Рідна Школа, Відділи інших організацій та громадяни). Похід української групи замикав декорований американським і українським прапорами легкий вантажний, керований п. Карим, автомобіль „Свобода", з „уродженими побажаннями" для міста від УНСоюзу, найбільшої української організації в вільному світі, що має тут свій головний осідок, та від „Свободи". Українську групу щиро оплескували тисячні маси людей, що приглядалися походові, як і місцеві достойники на трибуні. Усім українським учасникам походу, зокрема дітворі, молоді і жінкам належиться справді велике признання, тим більше, що впродовж кількох годин довелось стояти і йти в дощову погоду.

Генеральний губернатор Канади серед українців Вінніпегу

Вінніпег, Манітоба. — Генеральний губернатор Канади Джордж Ваньє разом із своєю дружиною відвідував при кінці квітня столицю провінції Манітоби і при цій нагоді він зустрівся з місцевими українцями. В офіційних зустрічах губернатора брав участь Митрополит українців католиків всієї Канади Кир Максим Германюк. В понеділок 25 квітня Митрополита Кир Максима запросив прем'єр Манітоби на зустріч з генеральним губернатором Дж. Ваньє в парляменті Манітоби. Наступного дня у вівторок 26 квітня Митрополит Кир Максим був гостем у палаті заступника губернатора Ерика Виллиса на обіді в честь генерального губернатора Канади. Нашому Митрополитові припала честь на цьому офіційному прийнятті провести молитву перед їжою. По обіді ген. губернатор Дж. Ваньє мав довшу розмову з Митрополитом Кир Максимом, в якій він цікавився життям українців в Канаді і церковним і культурно-освітнім. Митрополит подав вичерпуючі інформації про українців у Канаді та про долю України поза залізною заслоною. Генеральний губернатор висловив бажання бути на Службі Божій в українській католицькій катедрі св. Володимира й Ольги і 27-го квітня прибув туди зі своїм почотом і своєю дружиною. Архиєрейську Службу Божу відправив Митрополит Кир Максим Германюк в асисті 4-ох священиків. Під час Богослужби співали діти двох шкільних хорів. В лавках сиділи представники українських організацій. Був присутній і сенатор українського роду В. Вал із дружиною. На окрему увагу заслуговує той момент, коли офіційний представник англійської королеви Єлисавети II генеральний губернатор Канади Дж. Ваньє разом із своєю дружиною стали навколішки, щоб прийняти св. Причастя з рук Митрополита Максима. При виході з катедри генеральний губернатор висловив Митрополитові щиру подяку: „Я був до глибини зворушений, — казав він — красою українського обряду. Почуваюся щасливий, що я міг бути на Службі Божій та прийняти св. Причастя з українського обряду. Мені потрібно Божої помочі, щоб могти гідно сповняти обов'язки генерального губернатора". Також мадам Ваньє дякувала від себе.

6-ЛІТНЯ ЮЛІЯНА ОСІНЧУК ГРАТИМЕ В КАРНЕГІ РІСАЙТЕЛ ГОЛ

Ню Йорк. — Шестилітня Юліяна Осінчук, доня відомого нашого лікаря-громадянина, д-ра Романа і Лідії Осінчуків, виступить в найближчу суботу, 14-го травня, в Карнегі Рісайтел Гол у програмі концерту фіналістів учнів музичних шкіл східніх стейтів ЗДА, що його влаштовує Музично-Виховна Ліга. Цей виступ попередила перемога малої Юліяни, колишньої учениці сл. п. проф. Романа Савицького, у конкурсі гри на фортепіяні між дітьми її віку в концерті 5-го березня, в якому вона взяла участь. Конкурсовий концерт в Карнегі Рісайтел Гол в найближчу суботу почнеться о год. 5:30 по полудні.

Представники трьох Українських Православних Церков відбули свої наради у Вінніпегу

Вінніпег, Ман. (Канада). — В днях 28-30 квітня ц. р., відбулися тут у готелі Алєксандра наради репрезентацій трьох Українських Церков: Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Української Православної Церкви в Злучених Державах Америки і Української Автокефальної Православної Церкви в Европі. Дві перші згадані Церкви були заступлені своїми архиєреями, а Церква в Европі була заступлена о. протопресвітером Сергієм Молчанівським, адміністратором УАПЦ в Великій Британії. В нарадах взяли участь: від канадійської Церкви — Митрополит Іларіон, Архиєпископ Михаїл, Єпископ Андрей, о. д-р С. Савчук (голова Президії Консисторії) і о. Тома Ковалишин (секретар Президії Консисторії); від американської Церкви — Митрополит Іоан, Архиєпископ Мстислав, Архиєпископ Володимир, митрофорний протоєрей о. Федір Білецький з Шикого (делегат від Митрополітальної Ради) і митроф. протоєрей о. Омелян Мицик з Честер (член Консисторії УПЦ). Крім них у нарадах брали також участь деякі члени Консисторії УГПЦ в Канаді: о. протоєрей Михайло Воднарчук з Саскатуну (заступник голови Президії), адв. Петро І. Лазарович з Едмонтону і Василь І. Сарчук та Іван Сирник (член Президії з Вінніпегу). На нарадах обговорено цілу низку справ, що є спільні для трьох Церков, і винесено ухвали. Наради між іншим повторили твердження зі спільних нарад репрезентацій Української Православної Церкви в ЗДА і Української Греко-Православної Церкви в Канаді (що відбулись в 1957 р.), а саме, що поза межами України (тобто у вільному світі) є тільки одна Українська Православна Церква, що складається з трьох Митрополій, кожна з них живе своїм самостійним життям в державі свого діяння, але перебувають в молитовному єдинні і в спільних справах між собою порозумівуються та співпрацюють. У результаті нарад має вийти спільне послання до вірних Церков та українського народу. У неділю 1-го травня в Катедрі Пресв. Тройці в Вінніпегу відправлено Соборну Архиєрейську Літургію з участю всіх архиєреїв та багатьох священиків. Проповідь виголосив Митрополит Іоан з Америки.

Всупереч конфліктові за літак — приготовляють конференцію „на вершинах"

Париж. — Хоч міжнародна ситуація сильно захмарилась в останніх днях внаслідок двох промов Нікіти Хрущова перед московським Верховним Совєтом, в минулу п'ятницю і суботу, у зв'язку з зістріленням американського літака над совєтською територією, проте продовжуються приготування до зустрічі з Хрущовим на конференції „на вершинах", яка 16 ц. м. має зійтись в Парижі. В п'ятницю 13 травня прибуде до Парижу державний секретар Крістіян Гертер, який переведе серію нарад з міністрами закордонних справ Англії, Франції і Західної Німеччини. На 15-го заповіджено нараду през. Айзенгавера з англійським прем'єром МекМілленом, французьким президентом де Голем і німецьким канцлером Аденауером, який для цієї цілі приїде на один день до Парижу. В конференції „на вершинах" німці не беруть участи. Французький уряд повідомив, що він не видасть віз навіть „обсерваторам" із Східної Німеччини, якої Франція не визнає. Президент де Голь заповів, що зараз після закінчення конференції „на вершинах", себто в тижні від неділі 22-го ц. м., він виголосить до французького народу три промови: на тему світової ситуації, на тему внутрішньої політики Франції та справи Альжиру і на тему загальної ситуації 5-ої Французької Республіки. — Західня преса в загальному погоджується, що хоч західні держави опинились внаслідку інциденту з американським літаком в дещо невигідній позиції, проте цей інцидент таки ніщо інше, як один із численних післявоєнних подібних інцидентів. Всеж крик, що його з цього приводу підняв Хрущов, це — за думкою західніх коментаторів — радше пропаганда на внутрішній совєтський ринок і бажання поставити в гірше світло західні держави на Паризькій конференції, як бажання зірвати ту конференцію і запляновану візиту Айзенгавера в Совєтах.

● Турецький прем'єр Аднан Мендерес, вийшовши з свого дому до недалекого політичного клюбу, несподівано дістався в гущу ворожих його режимові студентів. Студенти обскочили його і почали кричати: „хочемо свободи!" Поліція визволила прем'єра та завела його до найближчого авта й під сильною ескортою відвезла до клюбу. Прем'єр Аднан Мендерес, що не любить опозиції, скасував свободу преси й обмежив особисту свободу опозиційних діячів.

● У Південному В'єтнамі буде подвоєне число американських військовиків, які переводять вишкіл тамошньої армії. До цього часу було там 321 американського персоналу — тепер буде 685 осіб. Це стоїть в зв'язку з пожвавленням акції комуністичних саботажистів і партизанів.

● Даг Гаммершілд, генеральний секретар Об'єднаних Націй, боронив на пресовій конференції в минулий четвер тайну дипломатію і її методи — секретних розмов з цілью розв'язування міжнародних проблем. Гаммершілд відомий із своєї екстремности, нехіті до преси та користування закулісовими дипломатичними ходами.

Нова Управа „Об'єднання Українців" у Вашингтоні, Д. К.

3-го квітня ц. р. в залі „Конфедерат" при Вермант Евню відбулися загальні річні збори „Об'єднання Українців у Вашингтоні". Голова цієї організації інж. В. Семянцев попросив на голову президії магістра Василя Варварова, а на секретаря Остапа Зінкова і д-ра Евгена Гіля. Збори відбулися годину пізніше, бо на призначений час не явилася потрібна скількість членів. Після уділення абсолюторії бувшій управі та обговоренні різних справ вибрано провід на біжучий рік в такому складі:

Д-р Омелян Антонович — голова; В. Семянцев і д-р Юрій Старосольський — заст. голови; Тамара Вітковицька — скарбник; Остап Зінков — секретар; інж. Любомир Джулинський і Мирон О. Пилипець — члени управи.

М. О. Пилипець

---

†

В глибокому смутку повідомляємо Рідню та Знайомих, що дня 5-го травня 1960 року упокоїлася в Бозі, по короткій і тяжкій недузі,

бл. п. МАРІЯ БЛИЩАК

з дому КАЦУЛЯК

на 38-му році життя.

Членкиня 486 Відділу УНСоюзу в Сан Франсіско, Каліф. та Відділу УККА в Сан Франсіско, Каліф.

ПАРАСТАС відправлено в п'ятницю, 6-го травня 1960 року.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 7-го травня 1960 року, з української католицької церкви Непорочного Зачаття, на цвинтар св. Хреста в Сан Франсіско, Каліфорнія.

В глибокому смутку:

ПЕТРО КАЦУЛЯК — батько
ВАРВАРА КАЦУЛЯК — мама
ЯРОСЛАВ БЛИЩАК — муж
ЯРОСЛАВ і ХРИСТИНА — діти
та РІДНЯ в Канаді

В СЬОМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

сл. п. ВАСИЛЯ РАТИЧА

відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в СУБОТУ, 14-го ТРАВНЯ 1960 р. в год. 8:00 ранку

в греко-кат. церкві Пречистої Діви Марії в НЮ БРАНСВИК, Н. Дж. — 68 Plum Street.

Цією дорогою повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих.

РОДИНА

Український Спортовий Клюб в НЮ ЙОРКУ

повідомляє, що

в суботу, 21-го травня 1960 р.

в год. 6:00 вечора

у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ в НЮ ЙОРКУ

— відбудуться —

14-ті ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії;
3. Вибір Комісії: номінаційної і статутової;
4. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів;
5. Звіти Уступаючої Управи;
6. Звіт Контрольної Комісії;
7. Дискусія над звітами;
8. Уділення довір'я уступаючій Управі;
9. Зміна статуту;
10. Вибір нової Управи;
11. Вільні внески і запити;
12. Закриття.

Якщо на означений час не з'явиться вимагана статутом кількість членів, Збори відбудуться годину пізніше, при кожній кількості присутніх.

УПРАВА УСК-у в НЮ ЙОРКУ

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИНЯТТЯ на

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на „СОЮЗІВЦІ" — в Кергонксон, Н. Й.

8-го серпня — 1-го вересня 1960 р.

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $ ....

(Повна оплата курсів є $120.00. Половину належности треба вплатити з аплікацією).

Увага! ФИЛАДЕЛФІЯ й ОКОЛИЦІ! Увага!

Братство 1 Української Дивізії УНА СТАНИЦЯ у ФИЛАДЕЛФІЇ

— влаштовує —

ДИВІЗІЙНУ ЗАБАВУ в КЕМДЕНІ

що відбудеться

в суботу, дня 21-го травня 1960 року

в новозбудованих залях

УКРАЇНСЬКОЇ ПАРАФІЇ СВ. МИХАЇЛА

при 2221 Савт Сьома вул. (7th & Florence Street)

До танців гратиме оркестра п. ВАСИЛЯ БОСОГО з Ню Йорку.

Аранжер забави — п. МИРОСЛАВ ПРОНЧАК.

ПОЧАТОК — в год. 8:30 вечора.

Добірний БУФЕТ у заряді Високоповажних Пань. ВСТУП — $ 3.00.
В передпродажі у Членів Братства — $ 2.50.

ЗДА признали, що збитий літак виконував розвідчу місію

Вашингтон. — В минулу суботу 7 ц. м. державний департамент видав за згодою від президента Айзенгавера комунікат, в якому стверджує, що з боку вищих американських властей не було „авторизації" для таких летів над совєтську територію, як про них говорив Хрущов у своїх двох промовах, з п'ятниці і з суботи минулого тижня. „Проте, здається (кажеться далі в тому комунікаті), що в стараннях дістати інформації, засекречені тепер за залізною завісою, неозброєний цивільний літак У-2 імовірно перевів такий лет над совєтською територією. Це безумовно ніяка тайна, що в нинішньому стані світової ситуації, всі країни у практиці стосують збирання інформацій своїми розвідками і післявоєнна історія пророчисто стверджує, що Совєтський Союз в цій ділянці не залишається позаду. Конечність для такої активности, як заходу для слушної крайової оборони, випливає особливо із надзвичайної секретности, що її застосовує Совєтський Союз, в противенстві до вільного світу. Одною з причин, що створює напруження в світі, є острах перед несподіваною атакою родами зброї для масового нищення. Щоб зменшити взаємну підозру і дати деяку охорону проти несподіваної атаки, ЗДА запропонували в 1955 році проєкт „відкритого неба", що його Совєти з місця відкинули. Це діється у зв'язку з небезпекою несподіваної атаки, що літаки типу неозброєної цивільної машини У-2 переводили лети вздовж кордонів вільного світу впродовж останніх чотирьох років" — стверджує американський комунікат.

● **Віллі Брандт**, соціял-демократичний посадник Західнього Берліну, став одним із найпопулярніших політиків у Німеччині. Він виявив свою політичну здібність у гармонійній співпраці однаково з західніми військовими командантами та в розмовах з державними керівниками Англії, Америки і Франції, як теж у згідливій співпраці з старим канцлером Аденауером. Тому гадають, що він буде найповажнішим кандидатом соціялістів на пост канцлера — після відходу 84-літнього Аденауера, християнського демократа.

● **В квітні** цього року рекордове число відвідувачів було в будинку Об'єднаних Націй в Ню Йорку — більше як 120,000 осіб. Одної середи в половині квітня відвідало ОН аж 7,278 осіб. Досі найбільше відвідувачів в ОН було в квітні 1958 року — 110,000.

Сенатор Ґолдвотер домагається обмежити політичну діяльність робітничих спілок

Вашингтон. — Сенатор республіканець з Арізони Беррі Ґолдвотер на зборах Торговельної Палати ЗДА, домагався, щоб Конґрес „вкінці щось зробив із дійсним злом в ділянці робітничих організацій". До цього „зла" він зараховує „надзвичайну економічну і політичну силу, яка тепер концентрується в руках провідників робітничих організацій". Сен Ґолдвотер пропонує, щоб Конґрес ухвалив такі законопроєкти в цій справі: 1. Законопроєкт про право на працю. (Це значить, щоб робітники не мусіли належати до професійних організацій, щоб дістати працю в т. зв. юнійних підприємствах). 2. Проєкт про заборону спілкам вести політичну активність. 3. Виелімінувати „впливи спілок, якими вони вимушують від працедавців більші заробітні платні". Члени зборів Торговельної Палати прихильно прийняли домагання консервативного республіканського сенатора, але в політичних колах демократів і навіть республіканців твердять, що немає виглядів на те, щоб Конґрес хотів ухвалювати ті проєкти, про які говорив сенатор Ґолдвотер, який каже, що тільки індивідуальні робітники можуть фінансово підтримувати партії, а не сміють цього робити робітничі спілки.

5 автомобільних фірм повідомляють про рекордове число проданих авт

Дітройт. — „Амерікен Моторс" повідомляє, що 5 автомобільних компаній в місяці квітні продали рекордово високе число особових авт. І так — „Шевролет" звітує, що в перших чотирьох місяцях цього року продано рекордово високе число нових возів, а скількість авт проданих у квітні цього року є другою щодо висоти в історії цієї фірми. Форд заявляє, що число проданих в квітні цього року авт є найвище в цьому році. „Кадилляк" інформує, що деталічний продаж авт у ЗДА в квітні ц. р. є на рекордовій висоті. В квітні цього року продано найбільше авт марки „Крайслер" від серпня 1957 року. Авта марки „Рамблер" так добре йшли на домашньому ринку в квітні ц. р., що здобули місячний рекорд. Великий рух в автомобільній продукції може бути признакою, що економіка ЗДА не буде в найближчому часі сповільнюватися, як це дехто починає передбачати.

● **Крайова фармерська Унія** звернулася до президента Айзенгавера, щоб скликав окрему конференцію для обговорення фармерської проблеми, подібно як це має статися зі справою відношення працедавців до робітництва, яку мають передискутувати на окремій конференції у Вашингтоні.

● **Підполковник** Луіс Р. Ван де Вальде повідомив, що армія має таку електричну рахункову машину, яка впродовж 10-ох секунд може зробити такі обчислення, які людина мусіла б дуже довго обраховувати.

Республіканці плянують зробити виборчу проблему з „осягів" президента Трумана

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету сенатор Трастон Б. Мортон склав окрему заяву про те, що „осяги" колишнього президента Гаррі С. Трумана будуть проблемою під час цьогорічної виборчої кампанії. Мортон сказав, що Труман зробив стільки злого як президент ЗДА, що про це треба буде пригадувати виборцям ще і в цьому році. Мортонову заяву спричинив сам Труман, який недавно гостро виступив проти віце-президента Ричарда М. Ніксона і критикував осяги президента Айзенгавера. Провідник демократів в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон заявив на слова сенатора Мортона, що „республіканці дивляться назад і мають відразу дивитися вперед", тому вони воліють критикувати діяльність Трумана, який в січні 1953 року залишив Білий Дім, ніж займатися актуальними проблемами, які чекають на розв'язку, і яких ще не було 10 років тому.

Науковці побоюються мікробів з інших плянет

Вашингтон. — Два науковці власники нагород Нобеля д-р Йошуа Ледерберґ із Стенфордського університету і д-р Г. Кефер Гартлайн з Інституту Рокефеллера виготовили звіт Крайовій Академії Наук, в якому остерігають проти того, що літаки, які вертатимуться з інших плянет на Землю, можуть привезти звідтам мікроби, які могли б спричинити нові нещастя на нашій плянеті. Коли б ці мікроби знайшлися нагло на Землі, де є тепло і вологo, тоді вони могли б дуже швидко розмножуватися і бути небезпекою для сільського господарства, а може навіть і для людей. Ці науковці закликають до найбільшої обережности в нав'язуванні комунікації з іншими плянетами, і до найсуворішого „ембарґа" на ті літаки чи ракети, що вертаються з космічних просторів. Науковці гадають, що на нових плянетах можна буде знайти початки життя, яке зовсім не мусіло виникати таким еволюційним способом, як про це тепер думаємо. Коли є органічне життя в космосі, то з тих інших плянет можуть прилетіти на Землю мікроби, які могли б бути паразитами на органічному життю на землі і спричиняти його нищення або бути звичайним хабаззям та шкодити фльорі на нашій плянеті.

Палата прийняла законопроєкт про допомогу районам із більшим числом безробітних

Вашингтон. — 4-го травня Палата Репрезентантів більшістю 201-голоса до 184 прийняла законопроєкт про федеральну допомогу тим районам країни, в яких довший час є більше число безробітних. Згідно з цим проєктом уряд мав би видати на позички або в формі допомоги $251,000,000, щоб створити варстати праці в цих районах. Ще минулого року сенат ухвалив був на цю саму ціль проти рішучого спротиву уряду $389,500,000. Новоухвалений Палатою проєкт іде до Сенату для узгіднення різниць в обох проєктах. Дехто гадає, що Сенат без поправок прийме проєкт Палати, щоб якнайшвидше віддіслати новий законопроєкт до Білого Дому до підпису Президента. В політичних колах гадають, що Президент поставить вето проти цього законопроєкту, але демократичні члени Конґресу цим не турбуються, бо тоді матимуть новий арґумент проти республіканців в цьогорічних виборах. Уряд пропонував на цю ціль тільки $53,000,000 головно на позики для нових фабрик.

Виконна Рада АФП-КІО про „неуспішну працю" Конґресу ЗДА

Вашингтон. — Виконна Рада Американської Федерації Праці—Конґресу Індустрійних Організацій оскаржує теперішній Конґрес в тому, що він ще не ухвалив численних законопроєктів, хоч нараджується вже п'ятий місяць, і хоч за два місяці мусітиме закінчити свою другу сесію з огляду на крайові номінаційні конвенції. Рада АФП-КІО стверджує, що Конґрес досі ухвалив тільки єдиний закон про охорону громадянських прав, але і той проєкт є такий „кволий і обмежений", що можна сумніватися, чи він матиме якесь практичне значення. Рада не звертається проти демократичної більшости в Конґресі, ані не згадує республіканської меншости, тільки остерігає обидві партії такими словами: „Америка і її нарід потребують діяння. Ще є цілий ряд законопроєктів, які Конґрес має вирішити і на вирішення яких Америка чекає. Ці справи повинен Конґрес вирішити, якщо його члени хочуть, щоб нарід на них голосував у виборах найближчого листопада". Рада АФП-КІО називає кілька законопроєктів, які Конґрес повинен вирішити ще на цій сесії: лікарська і шпитальна допомога старшим особам; збільшення мінімальної заробітної платні за годину праці до 1.25 дол, федеральна допомога на будову нових домів та допомога стейтам на будову шкільних будників.

Зі Спорту

„ЧЕРНИК" — „ВАЙТ ІҐЕЛС" 3:0 (2:0).

Дітройт. — Заслуженою перемогою над польською одинадцяткою „Вайт Іґелс" у змаганнях, що відбулися дня 24. квітня ц. р., „Черник" започаткував новий футбольний сезон Дітройтської Ліґи на 1960 рік. В складі „Черника" виступили переважно знані у Дітройті ветерани футболу з деякими новими доповненнями.

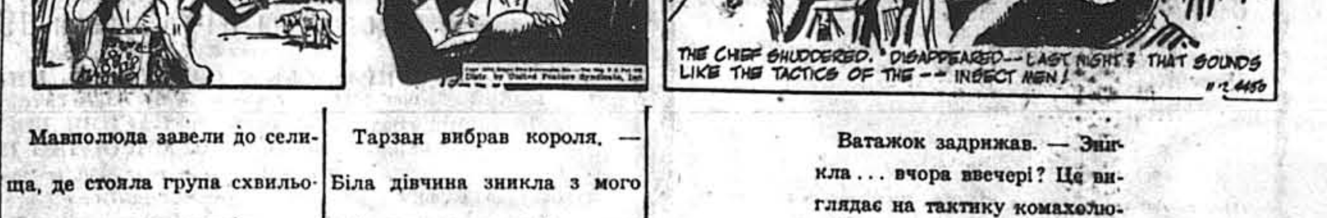
При допомозі сильного вітру в першій половині гри змагання відбувалися майже через цілий час під воротами поляків, на жаль „Черник" не зумів використати цілої низки стрілових позицій для підвищення висліду. Друга половина гри була майже рівнорядна, в якій то поле до попису мав дуже надійний воротар „Черника" — Миколенко. Прекрасною робінзонадою він оборонив карний мет та тим самим врятував першу виграну „Черника" „на зеро" в цьому сезоні. До перемоги причинилася передусім тверда оборона з Т. Дудуном і Я. Присяжнюком на чолі. На помочі — технично добрий О. Посмітюх, І. Домінко на позиції середнього помічника губився. Це місце належить до І. Чипчара, якого ще сьогодні можна вважати одним із передових „стоперів" дітройтської ліґи. В нападі заблистів своєю питомою технікою м'яча Ю. Кучабський і по части Р. Кахній. В загальному серед усіх змагунів позначався брак належної підготовки до нового футб. сезону і кондиція змагунів була незадовільна. Траплялись випадки, де змагуни з перемучення ходили „пішки" за м'ячем під кінець змагань, що є дуже нездоровим і небезпечним кроком рискувати своїм здоров'ям чи навіть життям.

Що можна сподіватися від „Черника" в цьому році? Навіть з найкращою обороною і поміччю в лізі—„Черник" може числити лише на 50% успіху без доброї лінії нападу, яка була в минулому році і зараз є проблемою Ч. І. нашої одинадцятки. Найбільше відчувається брак середньої трійки нападу, а передусім чільника. Тяжко буде цю справу розв'язати новому менаджерові „Черника", яким являється п. І. Мельник.

Одначе вихід з положення він напевно знайде при помочі цілої Управи „Черника" і спорт. реф. п. Кізими, яким може вдасться „завербувати" щонайменше двох змагунів і підсилити напад. Поворот братів Мельників в ряди нашої одинадцятки в половині місяця травня і належна праця усіх змагунів над собою (кондиція) дасть запоруку численним симпатикам „Черника", що наша репрезентативна дружина займе одно із передових місць в табелі гор дітройтської ліґи цього сезону.

У змаганнях з „Вайт Іґелс" виступив „Черник" у такому складі: С. Миколенко, Т. Дудун, Я. Присяжнюк, О. Кавка, І. Домінко, О. Посмітюх, Л. Кіналь, Ю. Кучабський, І. Чипчар, д-р Дойґ, Р. Кахній (Мельникович, М. Шумило, Л. Крупяк). Ворота здобули: Л. Кіналь, І. Чипчар (карний мет), д-р Дойґ. **В. Дигдало**

ТАРЗАН, ч. 4450. Комахолюди.

Мавполюда завели до селища, де стояла група схвильованих худих мешканців...

Тарзан вибрав короля. — Біла дівчина зникла з мого табору вчора ввечері...

Ватажок задрижав. — Зникла ... вчора ввечері? Це виглядає на тактику комахолюдей!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Клюб Поступовий", Відд. 70, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в середу, 11-го травня 1960 р., в год. 7-ій веч., в УНДомі — 96 Fleet St. — І. Патуляк, предс.; П. Костик, секр.

Посмертні Згадки

Ілія СЕМЕНІВ, член 150 Відд. УНСоюзу ім. М. Грушевського в Піттсфілді, Масс., помер 3-го травня 1960 р. Покійний народився в Горошові, Західня Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, доньку Анну, сина і брата Панька. Похорон відбувся 5-го травня 1960 р., з української кат. церкви св. Івана в Піттсфілді, Масс. — Вічна Йому Пам'ять.
І. Тарнавський, секр.

Михаїл ЯБЛОНСЬКИЙ, довголітній член і організатор Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 133 УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер 1-го квітня 1960 року, на 87 році життя. Покійний полишив у смутку три доньки, трьох синів, 16 внуків та 11 правнуків. Похорон відбувся 6-го квітня 1960 р. із пох. заведення, при участі Родини, Приятелів та Членів Відділу, до костела св. Станислава, а опісля на цвинтар св. Сеника. — Вічна Йому Пам'ять.
І. Андрійчин, секр.

Тимко БЕЗКОРОВАЙНИЙ, — член Т-ва „Над Збруча", Від. 280 УНСоюзу в Скрентоні, Па., помер 24-го квітня 1960 року. Покійний походив із с. Токи, пов. Збараж, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Теодозію, 1 доньку Анну, 3-ох синів: Володимира, Євгена і Мирослава, 1 зятя, 2 невістки та 6 внуків. Похорон відбувся 27-го квітня 1960 р., з пох. заведення до української православної церкви Св. Михаїла, а опісля на парафіяльний цвинтар — при участі Родини та Знайомих. — В. Й. П.!
Р. Рубльовський, секр.

Маланія ТАРАС, — членкиня Т-ва „Над Збручa", Від. 280 УНСоюзу в Скрентоні, Па., померла 30-го квітня 1960 р., по короткій недузі. Покійна походила із села Пристань, пов. Жовква, Зах. Україна. Полишила горем прибитих — доньку Анну, сина Михайла, зятя, невістку, та 3 внуків. Похорон відбувся з дому 3-го травня 1960 р., до церкви св. Володимира, а опісля на парафіяльний цвинтар, при участі Родини та Знайомих. — Вічна Їй Пам'ять.
Р. Рубльовський, секр.